

فهرست مطالب

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
4	یافته‌های پژوهشگران: تفحص کیفی در عوامل مؤثر بر بی‌رمقی زناشویی: مطالعه موردی شهر تهران	2	ازدواج در آئینه سن زیستی و روانی و فرزندآوری بعد از ۴۵ سالگی
5	معرفی کتاب: نظریه‌ها و آزمون‌ها (در روان‌شناسی خانواده و ازدواج)	3	گزارش پایان نامه: طراحی و اعتباریابی الگوی والدگری موفق در نمونه‌هایی از خانواده‌های ایرانی: پژوهشی ترکیبی مبتنی بر ریاضیات فازی

ازدواج در آئینه سن زیستی و روانی و فرزندآوری بعد از ۴۵ سالگی

دکتر غلامعلی افروز

استاد ممتاز دانشگاه تهران

ازدواج پرآوازه ترین واژه در گستره هستی است. غایت اصلی ازدواج نیل به آرامش است و خانواده برترین بستر آرامشگری متقابل زن ها و شوهرها است. چرا که یاد خدا و آرامیدن در کنار همسری دل آرام و آرامش آفرین دو منبع اصلی آرامش وجود انسان است. احساس امنیت درون و دل آرامی در گستره حیات حق همه داوطلبان ازدواج برای همیشه زندگی است. سن حقیقی، برابندی است از سن زیستی و اطلس ژنتیکی و کروموزومی، سن روانی و عقلانی و سن تقویمی و شناسنامه ای.

امید به زندگی در نیم قرن گذشته در جمعیت زنان و مردان به طور قابل ملاحظه ای افزایش یافته است، به گونه ای که میانگین عمر خانم های ایرانی نسبت به یکصد سال گذشته حدود دو برابر شده است و چند سال از آقایان پیشی گرفته است. به سخن دیگر، دختران ۴۰ ساله امروزی همانند دختران ۲۰ ساله چندین دهه گذشته هستند. علاوه بر آن استانداردهای بهداشتی نسبت به گذشته فوق العاده فراگیر شده، خانم ها از بیشترین سلامت زیستی و مراقبت های بهداشتی برخوردار بوده و به دور از بسیاری از آسیب پذیری های گذشته می توانند در هر سنی ازدواج نموده و توفیق فرزندآوری را در بعد از سنین ۴۰ و ۴۵ سالگی داشته باشند. پژوهش های انجام شده در چندین کشور مختلف در چند سال اخیر بیانگر این حقیقت است که ازدواج خانم ها بعد از ۳۵ و ۴۰ سالگی به یک پدیده کاملاً طبیعی تبدیل گردیده و فرزندآوری بعد از ۴۵ سالگی با بیشترین دقت و مراقبت های ویژه صورت پذیرفته، عموماً این گروه از مادران فرزندانی سالم و هوشمند به دنیا می آورند و میانگین آسیب های احتمالی نوزادان ایشان کمتر از میانگین همه موالید جامعه است.

منبع: www.drafrooz.com

گزارش پایان نامه: طراحی و اعتباریابی الگوی والدگری موفق در نمونه‌هایی از خانواده‌های ایرانی: پژوهشی ترکیبی مبتنی بر ریاضیات فازی

گزارش پایان نامه: دانشگاه خوارزمی، مقطع دکتری، 1394

پدیدآور: دکتر مسعود اسدی

استاد راهنما: دکتر علی محمد نظری، اساتید مشاور: دکتر یزدان منصوریان و دکتر سید محمود طاهری

چکیده: برای والدگری مؤثر که حاصل آن داشتن فرزندان شاد، سالم و مولد است، ضرورت دارد که الگوی بومی مؤثر و مبتنی بر فرهنگ ایران طراحی گردد. پژوهش حاضر با هدف طراحی و اعتباریابی الگوی والدگری موفق در نمونه‌هایی از خانواده‌های ایرانی، به روش ترکیبی و در سه مرحله انجام شد. در مرحله اول با استفاده از رویکرد ترکیبی و روش داده بنیاد، با 13 نفر از والدین نوجوانان سالم که به روش نمونه گیری نظری انتخاب شدند، تا رسیدن به مرحله اشباع نظری داده‌ها، مصاحبه بدون ساخت و عمیق، انجام شد. تحلیل داده‌های کیفی سه شاخص را برای الگوی والدگری موفق مشخص کرد که عبارتند از شاخص نقش والدینی با 11 مؤلفه شامل قدردانی، دلگرم کردن، صمیمیت، ارتباط مثبت، هدایت، مسئولیت، عدالت، نظارت، کنترل و الگو بودن؛ شاخص زن و شوهری با سه مؤلفه شامل رضایت از همسر، هماهنگی و همکاری با همسر در تربیت فرزندان، و شاخص خانوادگی نیز با سه مؤلفه شامل فضای تعاملی خانواده، سلسله مراتب و تصریح مرزها، فضای عاطفی/هیجانی خانواده. در مرحله دوم براساس نتایج مرحله کیفی، مقیاس والدگری موفق ساخته شد و روایی صوری، محتوایی و پایایی آن بررسی و مورد تأیید قرار گرفت. در مرحله سوم با استفاده از داده‌های جمع آوری شده به شیوه خوشه‌ای تصادفی از 1 نفر از والدین و تحلیل عاملی اکتشافی فازی، رگرسیون فازی و تحلیل مسیر فازی، اعتبار الگوی والدگری مورد بررسی و تأیید قرار گرفت و مشخص شد که شاخص زن شوهری و شاخص خانوادگی، هر کدام به طور مستقیم و شاخص زن و شوهری به صورت غیرمستقیم، شاخص نقش والدینی را تبیین می‌کنند. شاخص زن شوهری نیز توانست شاخص خانوادگی را به صورت مستقیم تبیین نماید. یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند برای والدین در جهت تربیت نوجوان سالم مثرثمر باشد. همچنین مشاوران و روان شناسان خانواده می‌توانند از نتایج پژوهش حاضر به منظور آموزش والدگری موفق به خانواده‌ها استفاده نمایند.

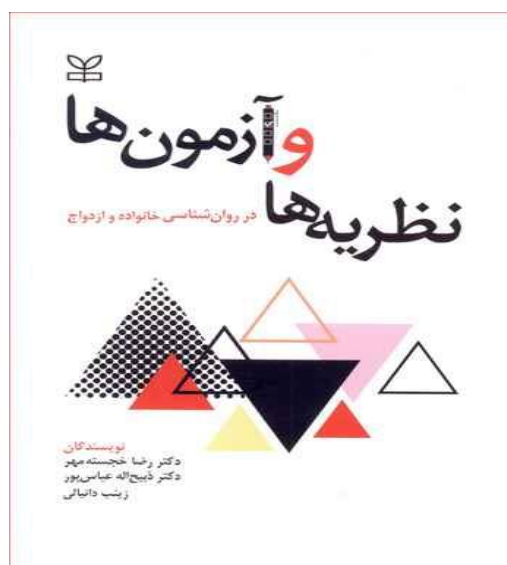
یافته‌های پژوهشگران: تفحص کیفی در عوامل مؤثر بر بی‌رمقی زناشویی: مطالعه موردی شهر تهران

نویسندگان: جمال الدین فرجی، باقر ثنائی، هومن نامور

منبع: مشاوره و روان درمانی خانواده، 1398، 9(2)، 173-194.

چکیده: امروزه آمار رسمی طلاق به‌طور کامل نشان‌دهنده میزان ناکامی همسران در زندگی زناشویی نیست؛ زیرا در کنار آن آماری بزرگ‌تر، اما کشف نشده به طلاق‌های عاطفی اختصاص دارد. یکی از نابسامانی‌های زندگی، بی‌رمقی زناشویی است که اگر به‌موقع به آن رسیدگی نشود زوجین را به سمت جدایی عاطفی سوق می‌دهد؛ بنابراین پژوهش حاضر به هدف شناسایی عوامل مؤثر بر بی‌رمقی زناشویی که یکی از دلایل مؤثر بر افزایش طلاق در جامعه است، انجام شد. این پژوهش با استفاده از روش کیفی و با تأکید بر رویکرد پدیدارشناسانه صورت گرفته است. جامعه پژوهش شامل کلیه زنان و مردان متأهل ساکن شهر تهران بود و نمونه‌گیری به روش هدفمند از بین افراد با تجربه بی‌رمقی زناشویی که به کلینیک مشاوره مراجعه کرده بودند، صورت گرفت. جمع‌آوری داده‌ها از طریق مصاحبه نیمه ساختاریافته بود و تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس نظریه داده بنیاد انجام شد و نهایتاً 227 کد باز، 21 مفهوم و 4 مقوله به دست آمد. مقولات اصلی به‌دست‌آمده در این پژوهش دربرگیرنده ویژگی‌های ارتباطی نامطلوب، مشکلات شخصیتی، عوامل تشدیدکننده و درگیری با پیامدهای نامطلوب بی‌رمقی زناشویی بود که هرکدام از آن‌ها شامل مفاهیمی نیز می‌شدند. برآیند یافته‌ها حاکی از درگیر بودن ابعاد فردی، ارتباطی و خانوادگی در شکل‌گیری این پدیده در روابط زناشویی بود و مقوله محوری یافته‌های پژوهش «عدم مهرورزی مستمر و مراقبت از رابطه» بود. به‌طورکلی نتایج نشان داد که بی‌رمقی زناشویی فرآیندی است که پیامدهای ناگواری در زمینه جسمی، روانی-عاطفی و اجتماعی دارد و پیشنهاد می‌شود که مشاوران و روانشناسان بیش‌ازپیش بر روی بی‌رمقی زناشویی و عوامل رشد دهنده آن اقداماتی انجام دهند.

معرفی کتاب: نظریه ها و آزمون ها (در روان شناسی خانواده و ازدواج)

نویسندگان: دکتر رضا خجسته مهر، دکتر ذبیح اله عباس پور، زینب دانیالی

انتشارات: رشد سال چاپ: 1397 تعداد صفحه: 224

توضیح: کتاب نظریه ها و آزمون ها در روان شناسی خانواده و ازدواج، برای نخستین بار، به جای تمرکز بر نظریه های فردگرایانه و مفاهیم و ساخت های منفی (همچون تعارض، ناسازگاری و آشفتگی های زناشویی، طلاق و پیمان شکنی)، با الهام از رویکردهای روان شناسی اجتماعی مثبت نگر، نظریه ها، مفاهیم و ابزارهای تشخیصی جدیدی (از قبیل انصاف، گذشت، فداکاری، دیدگاه فهمی، اسناد، دلبستگی، آمادگی ازدواج، همدلی، نگرش به ازدواج، اخلاق رابطه ای، انطباق پذیری، رضایت زناشویی، تبادلات زناشویی و سازگاری با طلاق) را به ادبیات پژوهشی عرصه خانواده و ازدواج در کشور اضافه کرده است. از ویژگی های منحصر به فرد این کتاب، این است که انطباق پذیری گزاره های این نظریه ها و ویژگی های روان سنجی ابزارهای مندرج در آن بارها در نمونه های ایرانی مورد آزمون قرار گرفته و نتایج آن ها در مجلات علمی - پژوهشی معتبر شده است.